

SELMECI ÚJSÁG

Társadalmi hetilap.

Előfizetési árak.		Felelős szerkesztő	Kiadó és laptulajdonos:	Hirdetési díjak millimeter árszabás szerint.
Selmebányán:	Vidéken:	Wagner László dr.	Nádósy Ferenc	Nyilttér sora 40 fillér.
Egész évre 8 K — f.	Egész évre 9 K — f.	Selmebánya.	Zólyom.	Hirdetési és előfizetési díjak a kiadó címére Zólyomba küldendők.
Félévre 4 K — f.	Félévre 4 K 50 f.	Szerkesztőség: Deák Ferenc-utca 2.	(Telefon szám. 11.)	
Negyedévre 2 K — f.	Negyedévre 2 K 30 f.			

Megjelenik minden csütörtökön.

Főmunkatársak: **A főiskola hallgatói.**

Kéziratokat nem adunk vissza.

A lap tiszta jövedelmének 25 százalékát a „Főiskolai-Kör Otthona“ javára fordítjuk.

A csizmarendszer.

A Rákóczi ünnepélyeken a mi városunkat is képviselte egy a városi urakból kialakult küldöttség diszmagyarban. Városunk helyrehozta azt a hibát, amit Rákóczi idejében elkövetett, amikor is a krónikások szerint hol kuruc hol labban de leginkább labban, volt ősi szokás szerint.

A küldöttség egyik tagjának nem volt jó csizmája, hát csináltatott magának — rámasát. Amikor aztán fizetésre került a sor, erőt vett rajta a labban természet és az árát a cipésznek a különféle kiadások terhére utalványoztatta ki a városi pénztárból.

A különféle kiadásokat, amint méltóztatnak tudni, szintén a város közönsége fizeti póttadóval. Egy labban tehát felöltözött kurucnak, a kuruckodás árát pedig mi velünk fizette meg. A mi bugyellárisunkból uraskodott odafent. Hát ez nálunk így szokás.

De rossz szokás és mi tiltakozunk ellene. Annak az urnak nem kellett volna vállalkoznia a dologra, ha nem volt csizmája és sajnált a maga pénzén venni. Nem erőszakolta senkisémet. Ha a csizma hiány csak később jutott eszébe, inkább ment volna bockorban, mint az igazi kurucok a háborúba, ez jobban megfelelt volna a mi rangunknak s most a subvenciákat könnyebb volna koldulni.

Az az ur a póttadóból csinált csizmánál még egy nagyobb hibát is megcselekedett. A csizmát megtartotta magának, habár ahhoz jog szerint jussunk csak nekünk van, akik azt kifizettük véres verejtéssel szerzett filléereinkből.

Ezt a csizmát be kell tenni a városi muzeumba — üveg alá, az üvegre meg rá kell iratni ez a csizma, amit a Rákóczi ünnepségekre a város egyik atyámestere póttadóból csináltatott magának. Ennek a klenodiumnak az okulás folytán igen nagy haszna lenne — a jövőben.

A szomorú tény az, hogy ennek az egy pár csizmának az ára is benne van abban a 85637 K 63 fillér hiányban, amelyet a polgármester az utolsó közgyűlésen *férfiasan és határozottan bevallott azzal az érdekes kijelentéssel, hogy ezt a pénzt költségvetési felhatalmazás nélkül a városi alapok pénzeiből fedezték — törvénytelenül árán.*

Mi ennek az egy pár csizmának a történetét azért mondtuk el, hogy városunk közönsége még tisztább képet nyerjen a rendszer gazdasági elveiről, mert ez élénk világot vet a városi gazdálkodásra, jellemzi a gondolkodást, felfogást. Ezt a rendszert bátran csizmarendszernek lehet keresztelni.

Biztatnak bennünket, hogy — úgy tetszik persze nekik — az utolsó közgyűlés határt fog képezni a múlt és jövő között. Nohát nekünk meg úgy tetszik, hogy kutyából nem lesz szalonna, botból nem lesz beretva. A városi tanácsban most azok ülnek, akik tavaly gazdálkodtak. Ezekről az uraktól a hirtelen megváltozást várni — nevetséges remény.

Azt mondják, hogy a bizottság e gyűlésen tiszta képet nyert arról, amiről eddig jóformán senkinek sem volt biztos tudomása, a város anyagi helyzetéről s hogy már maga ez nagy megnyugvást nyújt azoknak, akik komolyan érdeklődnek a város ügyei iránt.

Bizony, bizony szomorú beismerés az, hogy eddig az anyagi helyzetről a törvényhatósági bizottságnak nem volt tudomása. Hát akkor hogy gyakorolta az ellenőrzést a közgyűlés, közigazgatási bizottság, főispán? Hát milyen alapon kürtölték eddig mindig azt: »minden rendben találtattok.«

A közgyűlés már régen tudja, hogy csehül állunk, hogy az ellenőrzés csak komédia, a kürtölés nem igaz. Azt, hogy miért állunk így csak a csizmatörténetéből, a napvilágra került gazdasági elvekből látjuk most. Mi nagyon komolyan érdeklődünk a város ügyei iránt, de a szomorú tények pusztán ismerete megnyugvást adni nem tud.

Azt mondják, hogy a tulkiadást nagyrésztben az exlexes idők és állapotok okozták. Ne bolondítsuk a népet. Az exlexes idők arról nevezetesen, hogy adót nem fizettek az emberek. Nálunk fizettek. Azt akarják talán elhitetni, hogy azért adtak ki többet, mert kevesebb pénz volt, vagy azt, hogy az adókból népünk között sok elkallódott?

Ez egyszerűen nem igaz. Kevesebb pénzből csak kevesebbet lehet költeni, de nem többet, az adók be lettek valsalva irgalmatlanul, azokban nincs hiány.

Azt kürtölik világgá, hogy a város háztartása a deficitből kifolyólag nem

lesz nagyon megterhelve, mert a hiányt kölcsönrel fogják fedezni, sőt azzal biztatnak, hogy a közterhek csökkenni fognak.

Uraim! Önök minket nemesak póttadóval terhelnek meg tulságosan, de butáknak is tartanak. Hát egy kölcsön nem terheli a városi háztartást? Azt nem ennek a városnak közönsége fogja megfizetni? Igen a kölcsönnek lesz egy haszna. Az, hogy az Önök gyalázatos gazdálkodásának a levét nemcsak mi isszuk meg, de fiaink is attól fognak koldulni.

Az nem vigasztalás, hogy a póttadó nem lesz emelve, de még ezt sem hisszük el. Ha másképp gazdálkodtak volna, a póttadónak erősen csökkenie kellene. Önök rettenetesen vakmerőek. Kimerik nyomatni, hogy jövőre nézve kedvezők a kilátások és aggodalomra nincs ok. Az ilyen rossz vicceket egyszerűen kikérjük magunknak.

A polgármester azt mondja, kötelességének fogja ismerni a jövőben azt, hogy a költségvetés keretein túl ne legyenek kiadások. Ez a kijelentés bennünk nem kelt már megnyugvást, mert ez a kötelesség kötelesség volt az előtt is és kutyába se vették.

Azt híresztelik, hogy a közgyűlés is hibás, mert olyan létesítményeket engedélyezett, amelyekre nem volt fedezet. Úgyan kérem! Azt akarják talán elhitetni a közönséggel, hogy a közgyűlés olyat merészelt tenni, amit a tanács nem javasolt. Önállósága ami közgyűlésünknek sohasem volt, amit a tanács akart, azt mindig megszavazta azelőtt is, most is. Az ő bűne a gyöngegség, a tanácsa a könnyelműség.

Nyíltan és férfias határozottsággal kijelentjük mi is, hogy sem a tanács, sem a törvényhatósági bizottság iránt bizalommal nem viseltetünk gazdasági szempontból.

A csizma rendszernek bizalmatlanságot szavazunk. Ehez jogunk van és kötelességünk megtenni.

A tanács tagjaira fegyelmi eljárás útján ki kell mondani a költségvetés könnyelmű figyelmen kívül hagyását az anyagi felelőséget. A törvényhatósági bizottság pedig vonja le a következtetést és mondjon le. Adjon helyet olyanoknak, akik lelkiismeretesebben fogják a mi tárcáinkat kezelni és a város javait, az alapokat.

A tisztesség kívánja, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai bizalmi kérdést az adófizető választó közönséggel szemben egy új választás lehetőségének megadásával felvessék.

Mi nem akarjuk, hogy a mi érdekeinket ezentul is azok és úgy képviseljék mint eddig.

A csizma rendszerrel már torkig vagyunk.

A temetkezési egylet dolga.

A selmecebánya-rónai általános temetkezési és segélyező egyesület 1907 május hó 16-án gyűlést hívott össze a városháza tanácstermébe május hó 25-ére a szükségessé vált alapszabályváltoztatás ügyében a közgyűlés elé terjesztendő módosítások sikeres megállapítása végett.

Erre a gyűlésre érthető okokból meghívást ugyan nem kaptunk, de tudomást szereztünk annak lefolyásáról. A vezetők megkísérelték előterjesztéseik előadását, de az elégedetlen tagok lármája, a fenyegető fellépés lehetetlenné tették a nyugodt tárgyalást s ennek folytán a gyűlést fel kellett oszlatni eredmény nélkül.

Az elvakultság olyan nagy, hogy a vezetőség és a mi többi jóbarátaink ez alkalommal sem mulasztották el megvádolásunkat azért, mert a tömeg zabolátlan és dühös volt, holott mi e dologban mást nem tettünk, mint azt, hogy azokat a tényeket, amelyek már 1905. évben felszínre kerültek, meztelenül a nyilvánosságra hoztuk és követeltük azt, amihez jogunk van, a szegényebb társadalmi osztály érdekeinek megóvását.

Ismételjük, hogy az általunk nyilvánosságra hozott tények már régen ismertek. Az elégedetlenség már akkor megnyilvánult, amikor a gyűlések Felső-Rónán tartattak s épen ez az elégedetlenség volt oka annak, hogy a gyűléseket azontul már nem merték a szabad ég alatt megtartani, hanem a városi vigadó helyiségeibe helyezték azokat át rendőri asszisztencia igénybevételével.

Most már — úgy látszik — a vigadó falai között sem érezték magukat biztonságban s azért húzódtak a városházi tanácsterembe, városi uraink hajlékába, azt gondolták, ott jobb lesz, mert sok villámhárító van. Hasztalan volt. A tagoknak eddig elfojtott véleménye zabolátlan kitörésben nyilvánult.

Mi az ilyen véleménynyilvánításnak, amely az erőszakoskodás jellegével bír, barátai nem vagyunk, azt erősen elítéljük. Óva intünk mindenkit attól, hogy ilyen térére lépjen. Nem akarunk részei lenni semmiféle törvénytelenségnek. A jog, az igazság nem szorul ilyen eszközökre.

Véleményünk az, hogy a temetkezési egylet mostani állása szerint, a bajt másképpen eredményesen nem lehet orvosolni csak úgy, ha az egyesület feloszlik és tagjai az ügyek lebonyolításával pénzeik átengedése mellett az or-

szágos gazdasági munkás- és cselédsegélyező pénztárt bízzák meg. Erre a vonatkozó törvény lehetőséget nyújt.

Igy tett a kabai III. nagy temetkezési egylet is, amely szintén jóhiszeműséggel lett alapítva és sok éven át szépen virágzott, de ennél is bekövetkezett az, amit az ismert körülmények között elkerülni nem lehetett, a bukás réme.

Ennek az egyletnek tagjai nem estek kétségbe, hanem az előrelátható következtetések elhárítása végett a baj orvoslására láttak.

Az egyesület a maga tartaléktőkéjét átadta az országos segélyező pénztárnak. A tartaléktőke hatezer korona volt. A segélyező pénztár ezért az összegért háromszáz tagnak, nevezetesen azoknak, akik már régebben voltak tagjai az egyesületnek, körülbelül két harmadát olyképp vette át, hogy azokból külön osztályt csinált, melynek semmiféle további fizetést nem kellett teljesítenie.

Ebben a külön osztályban azok, kik a temetkezési egyletbe járulékaikat már teljesen befizették s további fizetésekre nem voltak kötelesek, — az országos segélyező pénztárba sem voltak kötelesek befizetéseket eszközölni, rokonaik mégis nagyobb segélyt kapnak, mint a temetkezési egyletnél kaptak volna. Azok pedig, akiknek a temetkezési egyletbe tovább is kellett volna fizetniök, nem voltak kötelesek az országos segélyező pénztárba további befizetéseket teljesíteni, rokonaik mégis megkapták azt a segélyt, amit a temetkezési egylettől csak akkor kaptak volna, ha tovább is fizettek volna.

Azokat, akik a temetkezési egyletbe csak újabban léptek az országos segélyező pénztár ugyan nem vette már fel a fentemlített külön osztályba, de amennyiben 50 évnél fiatalabbak voltak, besorozta a maga III. vagyis temetkezési osztályába azzal, hogy az országos pénztárba nem lesznek kötelesek annyi évig fizetni díjakat, amennyi évig tagjai voltak a temetkezési egyletnek és beirattási díjakat sem kell fizetniök.

Ezeket a tagokat a községi orvos az országos pénztár költségére vizsgálta meg s ha az átvétel után bármikor halnak meg, utódaik azonnal jogosultak az egész segélydíjra, amely szintén nagyobb, mint a temetkezési egylettől várható segély.

Végül a temetkezési egylet azon újabb tagjai, akik 50 éven felüliek, egy csekély összeg levonása után visszakapták azt a pénzt, amit a temetkezési egyletbe fizettek.

Ilyképen aztán a feloszlott egylet valamennyi tagja jól járt, kárt nem szenvedett. A legöregebb tagok többet kapnak, mint amit remélhettek; a fiatalabb tagoknak nem kell tovább fizetniök, mégis nagyobb részüknek oly segélyre van joguk, amelyet az egylettől további fizetés esetén kaptak volna; a legfiatalabbaknak bizonyos ideig semmit sem kell fizetniök, azután pedig kevesebbet kell fizetniök, mint amennyit az egyletbe kellett volna, az országos segélyező

pénztártól mégis többet kapnak, mint az egylettől kaptak volna, végül az 50 éven felüli új tagok nagyobb kár nélkül kapják vissza pénzeiket.

Ez a példa annyira világos, hogy jó lelkiismerettel tudjuk ajánlani az itteni temetkezési egyletnek is. Addig kell ezt megcsinálni, amíg nem késő. Egy pár embernek ugyan hiányzani fog a husos fazék, de a szegényebb néposztály az egylet tagjainak nagy zöme jól jár.

Tegyen a közgyűlésen valamelyik tag ily irányu indítványt. Az indítvány így szólhat: a közgyűlés az egyesületnek feloszlását határozza el és az országos gazdasági munkás és cselédsegélyező pénztárba való belépést mondja ki; utasítja a pénztárnokot, hogy az egyesület összes pénzeit és értékeit a városi pénztárba helyezze el, a város polgármesterét pedig küldöttségileg felkérni rendeli, hogy ezen közérdekű ügynek gyors és megfelelő lebonyolítása érdekében az egyesület költségén az országos pénztár igazgatóságát személyesen felkeresni és tárgyalni sziveskedjék, ezen célból neki az egyesület összes iratai és számadásai haladéktalanul átadandók. Az ügy lebonyolításáig a befizetések a szokásos mértékben és módon eszközölködők és az addig elhalálozó tagoknak az alapszabályok szerinti segély pontosan egész összegben kifizetendő a városi pénztár által igazolás ellenében. Az egyesület tisztviselőinek a felmentvényt az országos segélyező pénztár fogja megadni a leszámolás után, a tisztviselőknek fáradozásaiért a közgyűlés mondjon jegyzőkönyvileg köszönetet.

Ily módon az ügyet békésen és jól lehet megoldani. Megvagyunk győződve arról, hogy a város polgármestere örömmel fog eleget tenni a megtisztelő megbízásnak.

Más megfelelőbb orvoslás nincs. Ezért más határozat hozatala esetén az ellen a belügyminiszterhez a tagok adjanak be jól megokolt írásbeli felebbezést.

Ez a helyes és törvényes út.

SZINHÁZ.

Heti műsor. Csütörtök. d. u. Hófehérke; este: Szép Ilonka. Péntek: Sogun Szombat: Rákóczi. Vasárnap d. u. Falurossza; este: Bányarém.

Másodharangozás. Szól pedig ez a papnak, a ki a *beharangozó*ra nem ébredt fel. Még mindég csak a nagylelkű, ájtatos egyházi kopogtat az ajtón. Igen, polgármester úr! Méltóztassék (lelkiismeretével együtt) Istentiszteletre jönni a magyar Tháliá szerény csarnokába.

A mi hivatásunk sok mindent észrevenni és észrevételeinket nyilvánosan megbeszélni. A színész — úgy halljuk — a város részéről nem részesül kellő támogatásban. A polgármester ur még a rendőri és tűzoltó-díjakat sem engedi el. Arról is beszélhetnénk, vajjon a rendőrség az igazgatót őrzi-e, vagy a város közönségét. (Azt is mondják, hogy egyiket sem.) Erről is fogunk még csevegni. Most csak azt kíván-

jük kiemelni, hogy ezekről a díjakról a színikerület minden jóra való városában lemondottak. Másrészt arról is értesülünk, hogy a színigazgató többszöri kérésére, — könyörgésére *esetleg* hajlandó lesz a már befizetett díjakat visszaadni, de majd csak a *szezón végén*. Szóval odafönn várják a kilincselést. Jellemező szimptóma. — A város hivatalos lapja helyesli ezt az utat. Még jellemzőbb. — Csodálatos, hogy a közönség részvétlenségéből eredő hiányokat csak *nehéz* tudják észrevenni, de az meg már szomorú dolog, hogy ezt a részvétlenséget csak nagyon kis részben pótoló hazafias áldozatot is *kikoldultatják*. Azt az utánvételes nagylelkűséget, melyben a *nagy lelket* legjobb akaratum mellett sem tudjuk észrevenni — egyelőre nem értjük. S ha a derék igazgató a színügy és a társulat érdekében meg is tenné a várva-várt lépéseket, veszünk magunknak annyi jogot, hogy a színpártoló közönség nevében megelőzzük és kérjük a polgármester urat a rendőri és tűzoltó díjak *előleges* elengedésére.

Most pedig harangozunk tovább. Még mindig őszintén csendül fel a tiszteletet parancsoló refrén: *Kérjük meg a Polgármester urat!* Arról igazán nem tehetünk, hogy kérésünk mellett véletlenül külön meggyőződésünk is van s azt is megbocsáthatja nekünk a polgármester ur, hogy mindjárt az első alkalommal nem mellékeljük egyéniségébe vetett bizalmunk particéduláját.

* * *

Déryné ifjasszony. A krónikairó hidegségevel vetjük papírra: a közönség vegyes érzelmekkel eltelve, mintegy kielégítetlenül távozott. Sokan kérdezték: ez az a híres Déryné ifjasszony? — Igen, ez. Hercegh Ferenc egy kis csemegével akart szolgálni az irodalom gurmánjainak. Szerencsés kezével belemarkolt a magyar színészet történetébe s a színpadra vetett néhány friss virágot. Szegény Hercegh, — e kis virágcsokorral Selmece tévedett! Ide, a hol sokan a freskót is közről nézik, a hol a korrajzot nem különböztetik meg egy befejezett drámai cselekménytől. És még azt fogja mondani valaki, hogy itt a *karzat is tartalmat keres*. Déryné szerepében *Komlós* Ilona mutatta be fényes művészetét. Hüen tolmácsolta a hősnő szerte csapongó, olykor viharos kedélyállapotát és különösen meglepett, hogy a patetikusabb részletekkel is milyen finoman bánik. Sikere őszinte volt. *Margittay* szerepét nem találjuk hálásnak, hogy mégis sikere volt, azt az ő izléses felfogásában keressük. *Fenyvesi* Olga és *Szalma* Sándor, valamint *Erdőssy* Károly nem szorulnak dicséretre; róluk elmondhatjuk, hogy eddig minden alkalommal jók voltak. De tartozunk kiemelni *Papp* Erzsébetet, a ki karakterisztikus játékával derűs hangulatot keltett. Ugyancsak jól eső felfedezésről számolhatunk be akkor, a mikor *Gáspár* Jenőt (Imling) mint szerencsés tehetségű, jó színészt a közönség figyelmébe ajánljuk. Nagyobb szerepkört kérünk számára. A mit *Kuthy* Jankának szép hangja mellett az operetteben megbocsátunk, azt a drámában nem engedjük el. *Szepessy* Theodorné nem így adta elő Dérynének családi békéjével való lemondó megalkuvását; így legfeljebb egy megunt udvarlónak lehet felmondani.

Nem állandó mosolyt, de életet, emberi rajzot kérünk tőle. A tablót az ügyelő szíves figyelmébe ajánljuk. *Füredy* Feri (Gergő) nem mindig tudta kísérni gazdája hangulatát. A harmadik felvonásban jó volt. *Várady* (Gabirol) megmutatta, hogy gondosabb éneklés mellett kedves is tud lenni. Partnere *Kuthy* Janka szépen énekelt, különösen a felső hangjai erősek, ércesek és nagyon ügyel a diapason u. n. pontos magasság elérésére. *Fenyvesi* Olga (Mindi) újra bájos volt s *Kertész* Sándorral (Codik) jól megérdemelt tapsot is aratták. *Kertész* éneke kifogástalan, játéka azonban olykor túlzott és a karzatnak szól. *Szalma* Sándor (Drágffy) szimpatikus játékával mindvégig emelte a darab hatását. Az előadást hétfőn megismételték.

A sogun. Nem tudunk mindég rokon-szenvezni a gyorsbeszédű yankeek amerikai levegőjével, s különösen nem vagyunk hívei annak a felületességnek, mely egy kevésbé sikerült igazán amerikai izü ötletet is színre hozhatónak ítél. A kacsi sogun barbár szokását megsérti egy népszerű gyáros s a teljesen idiótának ábrázolt uralkodó megbocsát neki azon az alapon, mert ők kollégák, hiszen Spengl lámpabékirály. Ez a darab meséje. Az egész pedig nem más, mint excentrikus emberek arcképgyűjteménye, melyek mindannyian énekelni is tudnak. Az amerikai szerzőnek őszintén küldjük a tengerentúla üzenetünket: Csak a belit!

Az előadás és a rendezés *mintaszerű* volt. A külső siker sem maradt el s ez megerősíti nézetünket, hogy a siker nem lehet mértéke egy darab értékének. A szereplők közül *Szilágyi* Aladárt, *Lévay* Margitot, *Fenyvesi* Olgát és *Szalma* Sándort emeljük ki. A hozzájuk nem méltó szerepekben is megkacagtatták a közönséget. Sőt *Szalma* Sándor széles jókedvében kézzel-lábbal igyekezett megmenteni a szerző renoméját. Na ja! Mert van neki szíve!

Papa leánya. Ha egyébre nem is gondolunk, csak arra, hogy mennyi intrika egészségtelen presszió árán jutott szóhoz ez a darab Budapesten és mennyire hozzájárult Vidor Pál tragédiájához, — készek vagyunk előre is bizalmatlankodni. De legyőzve ezt az előzetes ellenszenvet hiába is keressük benne eszmei tartalmat, vagy még csak elszórt tanulságot is. Még is sikerült aratott. Ezt a jó rendezés és gördülő előadás javára írjuk fel. — Marianna szerepében *Fenyvesi* Olga bájos játékát élvezhattuk. — A mult szezón óta nagyot haladt s hogy fejlődésének mennyire reális értéke van, mutatja az a körülmény, hogy csicsergő (szintén fejlődés képes) hangjával fesztelen mozgásával *minden* szerepében magához tudja édesgetni a közönség figyelmét. — *Margittay* kitűnő volt; a mámoros főhadnagyot igazán finoman jellemezte állandó derűs hangulatban tartva a közönséget. *Szilágyi* kiaknázta a Gesztes Ábris szerepében rejülő helyzet komikumot és elvitathatatlan az az érdeme, hogy ő csinált belőle szerepet. *Komlós* és *Erdőssy* szintén hozzájárultak ahhoz a sikerhez, melyet máshelyt nem igen tudtak a darabból kipréselni. Kedves volt *Füredy* Feri is, mint Gerő Boldizsár.

Rab Mátyás. A történelmi színművek és operettek mindég felkeltik a közönség rokon-szenvét. Kélszeresen teszi ezt a *Rab*

Mátyás, mely a legnépszerűbb király trónrajutását tárgyazza egy megkapó szerelmi idyll keretében. Hozzájárul az is, hogy fülbemászó kedves zenéje van. *Lévay* Margitot itt is ünnepelte a közönség. Ünnepelhetne is, mert művészetének minden kis porcikáját felhasználja arra, hogy kiérdemelje ezt a szeretetet. Minden bírálatnál szebben beszél ő maga; méltóztassék gyakran megnézni s akkor mi is lemondhatunk arról a terhes feladatról, hogy művészetét boncolgassuk.

H I R E K.

— **Személyi hir.** *Svehla* Gyula miniszteri tanácsos, bányagazgató a m. kir. pénzügyminiszteriumnál nyugdíjaztatását kérelmezte egészségi okokból. Értesülünk szerint a kérelemnek a pénzügyminiszter helyt ad és hosszú szolgálata alatt kifejtett tevékenysége elismerésül magasabb kitüntetésre fogja ajánlani. A bányagazgató nyugdíjaztatása után városunkból elköltözik. Utódja még nincsen kiszemelve.

— **Diszpolgáraink.** *Kossuth*, *Andrássy*, *Apponyi* és *Zichy* miniszterek diszpolgári okleveleit *Horváth* Kálmán polgármester vezetése alatt Budapestre utazott küldöttség 23-án kézbesítette. Apponyi és Zichy miniszterek nem voltak a fővárosban, azok okleveleinek átadására a küldöttség *Kossuthot* kérte fel. Polgártársaink a kitüntetést megköszönték és szívesen elbeszélgettek a küldöttség tajaival, aztán barátságosan kezet is adtak nekik. A küldöttségben *Bárdossy* Antal, *Hlavathy* József, id. *Hornyacsek* István, *Lestyánszki* József, *Nickl* Róbert, *Papp* György, *Paulovits* István dr., *Stuller* Gyula dr., *Székely* Vilmos, *Tomcsányi* Pál, *Tóth* Imre dr., *Wankovits* Lajos és *Weisz* Ignác vettek részt. A küldöttséget *Pallavicini* György gr. csütörtökön ebédre hívta meg.

— **A főiskolai doktorátus.** Ez ügyben az országos bányászati és kohászati egyesület vidéki osztályai véleményeiket a központi igazgató-tanács elé már beterveztették. A tanács az ügy előadójává *Gólocsy* Árpád titkárt választotta. A dolog tehát halad előre.

— **Eljegyzések.** *Litschauer* Lajos kir. vasgyári segédmérnök, *Litschauer* Lajos bányaiskolai igazgató fia *Buda* Margittal, *Buda* Imre nyugalmazott állomásfőnök leányával *Déván* jegyet váltott.

Szentiványi Albert körmöcbányai főreáliskolai tanár, aki városunkban a függetlenségi és 48-as pártnak képviselőjelöltje és a gimnáziumnak tanára volt, *Galantha* Mariskát, *Galantha* Gyula körmöcbányai kereskedő leányát jegyezte el.

— **A zólyomi ünnep.** Ott a Rákóczi-szobor leleplezési ünnepélynek előkészületei lázasan folynak. A rendezőség megfeszített erővel dolgozik. Hir szerint a leleplezéshez eljönnek: *Kossuth* Ferenc, *Justh* Gyula, *Jekelfalussy* Lajos, *Barabás* Béla és még vagy 20 képviselő. Eddig körülbelül 360 család jelentkezett a részvételre. Szombaton, június 1-én d. u. 3 órakor jön az első különvonat, mely a szövetségi vendégeket hozza, június 2-án pedig az államférfiakat hozó külön vonat

reggel 9 órakor. Az ünnepélyre városunkból is sokan készülnek. Küldöttségileg képviselteti magát a város, a főiskolai ifjúság, s a Selmecei Ujság. A küldöttségek vasárnap reggel utaznak az ünnepélyre.

— **Segély.** *Kossuth* Ferenc kereskedelmiügyi miniszter városunknak ez irányú kérése folytán és alapján a zord téli idő folyamán megrongált törvényhatósági utak helyreállítására 20000 koronát utalványozott ki az állampénztárból.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, özv. *Vaitzik* Edéné szül. *Richter* Amália 68 éves korában f. hó 26-án Selmecebányán meghalt. Temetése f. hó 28-án volt nagy részvét mellett.

— **A József főherceg Szanatórium** ideai választmányi ülését vasárnap tartotta meg a városháza közgyűlési termében 3 hölgy és 15 ur jelenlétében. Az ülést *Tóth* dr. főorvos nyitotta meg, aki vázolja az egylet eddigi működését bejelentette, hogy az elhunyt *Szinyai* helyébe új elnök választandó. — A jelenlevők erre a tisztségre egyhangulag *Tóth* Imre dr.-t választották meg, társelnöknek pedig ugyancsak egyhangulag *Stuller* Gyula dr.-t. — A titkári jelentés kapcsán szó esett a szanatórium múlt s jövő működéséről. Öröndetes tudomásul vette a gyűlés hogy egy tüdőbeteg részére ingyenes hely van fentartva a budapesti központi egylet szanatóriumában. Miután még *Tóth* dr., az új elnök programot nyújtott beszédében jövő működéséről, melyet a gyűlés lelkesedéssel hallgatott, — egyéb tárgy hiányában vége lett az ülésnek.

— **Ujabb kísérlet.** A városi házak eladása céljából június hó 4-én délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében nyilvános árverés lesz. A részletes árverési feltételek a városi számvevőségénél tekinthetők meg. Az árverésre a közönség figyelmét nyomatékosan hívjuk fel. Az egész városnak érdekében áll, hogy ettől a kolonctól szabaduljon s ezért, ha vételi szándéka nem is lenne egyeseknek, legalább a verseny fokozása végett tegyenek ajánlatokat.

— **Csipkekészítő tanfolyam.** A tanfolyam általános és élénk érdeklődést keltett. Városunkban szerdán nyílt meg. A tanórák hétfőn és szerdán a városháza tanácstermében tartatnak 4–6 óráig. Felvételre a vidékről is jelentkeznek. A csipke megrendelések oly méretűek, hogy azokat kielégíteni csak hosszabb idő után lesz lehetséges. Értesülésünk szerint Hegybányán is fognak tanfolyamot nyitni.

— **A Selmecei Népbank közgyűlése.** A részvénytársaság 1907. június 6-ára d. u. 3 órára az intézet helyiségébe rendkívüli közgyűlést hívott egybe a részvénytőke és tartalékalap felemelése, a heti befizetési betét és előleg üzletág, valamint a szükségessé vált alapszabálymódosítás ügyében.

— **Népitélet.** A temetkezési egylet a városháza tanácstermében az alapszabályok célba vett módosítása végett gyűlést akart tartani szombaton. A meghívás nélkül megjelent férfi és nőtagok a közbenjárt csendesítőkre sem hallgatva annyira fenyegetően léptek fel, hogy az egylet vezetőinek menekülniük kellett, mert tettelegességtől, sőt népitéletől kellett tartani.

nio. — A nép haragjának oka az egylet botrányos gazdálkodása és visszaélések voltak, melyekről most már városzerte nyíltan beszélnek. A temetkezési egylet ügyében népgyűlések engedélyezését kérték a rendőrkapitányságnál.

— **Erdészeti közgyűlés.** Az országos erdészeti egyesület ez évi rendes közgyűlését június 23-án Pécsen fogja megtartani, a közgyűlést követő napokra kirándulást tervez *Frigyes* főherceg belyei uradalmába és *Guttman* H. S. cég celiszei faipartelepére.

— **Felolvasó ülés.** A magyar numizmatikai társulat pünkösd hétfőjén Kőrömcébányán felolvasó ülést tartott. A társulat budapesti tagjai közül sokan vettek részt az ismeretterjesztő kiránduláson. *Rampacher* Pál a *Belházy* Janos volt pénzügyminiszteri tanácsos nagy pénz és éremgyűjteményéről tartott felolvasást. A gyűjteményt az állam 16 ezer koronáért vette meg és a kőrömcébányai pénzverőnek ajándékozta. Most 3176 db. pénz és éremdarabot foglal magában.

— **Adókiivetés.** A pénzügyintézetek és más nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját valamint még meg nem adóztatott keresetekre az adót a múlt héten vétették ki. A városi bizottság elnöke *Hornyacsek* István, a vidéki bizottság elnöke *Sztankay* Aba dr. volt. Mindkét bizottság dicséretére legyen mondva, igyekeztek az adófizető polgárok érdekeit megóvni. Érdekes volt azonban a különbség ez irányban a két bizottság között. Ami bizottságunk elnöke kérte a kincstár képviselőjét, hogy ha lehet engedjen, a vidéki bizottság elnöke pedig egyszerűen kijelentette, hogy a bizottság egyhangulag más javaslatot tesz.

— **Inség és nyomoruság.** A földmívelésügyi miniszter jelentése szerint a vetések országzerte nagyon rosszul állanak és nincs kilátás a javulásra. A buza és liszt ára örületes módon emelkedik. Ha a kenyér drága, minden drága. Jaj a mi szegény városunknak.

— **Pánszlávizmus.** A »Selmecebányai Híradó«-ban »egy figyelő« *Feudt* Vilmos bakabányai községi jegyzőt a pánszlávizmus terjesztésével és támogatásával vádolta meg. A közleményről a »Honti Lapok« is megemlékezett és szigorú vizsgálatot kívánt. — Erre aztán a megvádolt jegyző is nekilátott a védekezésnek. *Petracek* Ágoston segédlelkész válaszképpen most már nyíltan vádolja a jegyzőt és kijelentéseit egész terjedelemben fenntartja a »Honti Lapok« legutóbbi számában. — Tényként állapítjuk meg, hogy eddig sem sajtópert nem indított a jegyző, sem a kívánt vizsgálat nem lett megindítva, ez pedig mindenesetre mulasztás. Ha ártatlan a jegyző rehabilitálni kell, ha bűnös, szigorúan büntetni. Az ilyen dolgokat nem szabad közönyösen venni.

— **Egy fél millió.** Korpona városa erdeinek házi kezelését határozta el s a termelendő faanyagot nyilvános árverés mellőzésével egy temesvári cégnek kötötte le. A határozatot megfélebbzték s a miniszter azt a nyilvános árverés elhagyása miatt megsemmisítette. Az ennek folytán kiírt nyilvános árverésen a faanyagot külföldi cég oly áron vette meg, hogy a

megfejtett számadások szerint a városnak 8 év alatt egy fél millió több haszna lesz. A nyári idő alatt ki lehetne számítani, mennyit veszít városunk a megkötött régi szerződés folytán. Talán ez is lesz egy fél millió.

— **Fizetéseképtelenség.** *Kubányi* József törvényhatósági bizottsági tag, népbanki igazgatósági tag, gyógyszerész halála után kitént, hogy a felső gyógyszer-tárból, a selmecebányai és mezőturi házakból álló hagyaték a tartozásokat nem fedezi. A hitelezők az elhunyt családját egyszerre rohanták meg a támadt ijedség folytán s minthogy a kötelezettségeket hirtelen teljesíteni az örökösök nem bírták, a perek és végrehajtások özönével indultak meg. Két hitelező a hagyaték ellen esődöt kért, amely el is fog redeltetni. Ez mindenesetre türelemre fogja készíteni a hitelezőket s remélhető, hogy kellő higgadság mellett a dolog kielégítő lebonyolítást fog nyerni, mert a passzívák aránylag nem sokkal haladják meg az aktívákat és a család is minden lehető elkövet a fizetések érdekében. A gyógyszer-tár üzletmenete akadálytalanul folyik.

— **Az Erdősi emléktáblára** újabban a következő adományok érkeztek: *Liha* Antal 3 korona, *Binder* Antal, *Hankesz* Jenő 2–2 korona. Ezen adományokkal a gyűjtés eredménye: 910 korona 02 fillér.

— **Az alkohol ellen.** Értesülésünk szerint kérvény lett beadva a törvényhatósági bizottsághoz, hogy a szesz italoknak vasár- és ünnepnapokon való kimérése megtiltassék; a kérelem az italmérési engedélyek korlátozására is kiterjed. A megindult mozgalmat helyeseljük, de felhívjuk a törvényhatósági bizottság figyelmét arra, hogy az italmérési engedélyek számának csökkentése legegyszerűbben az új engedélyek kiadásának rendőrhatalósági ellenzésével eszközölhető. — Ez uton a fokozatos korlátozás a régi jogok sérelme nélkül történhetik.

— **A nemzetközi mezőgazdasági kongresszus.** Ezt a VIII. kongresszust Wienben a képviselőház nagy üléstermében 21-én nyitották meg ünnepiesen. Az elnöklő *Auersperg* herceg *Zselénszki* Róbert gróf kifogása folytán megállapította, hogy Magyarország és Ausztria teljesen külön álló államokként jelentek meg. A mezőgazdasági kongresszus magyar tagjai tizenegy előadást jelentettek be. A mi főiskolánk erősen képviselve volt. Ott voltak *Vadas* Jenő, *Bencze* Gergely, *Téglás* Károly, *Kövesi* Ferenc dr. főiskolai tanárok és *Roth* Gyula erdész. *Bencze* Gergely a vörös bükkfának a kémiai iparban való értékesítését ismertette. Előadása szerint a bükkfából cukrot, licella fonalat, cellulozét s egyéb vegyi terméket lehet gyártani.

— **Kálvária.** *Ipolyságon* Kálváriát építenek; az építés már a közel jövőben megkezdődik. A költségelőirányzat, melynek terveit *Szántó* Vilmos és *Halász* Sándor mérnökök dolgozták ki 6394 korona. Az alap 10142 koronát tesz ki.

Mezőgazdasági tanfolyam. A földmívelésügyi miniszter a gazdasági ismétlő iskolák vezetésére hivatott néptanítók kiképzése céljából 340 néptanító számára négy hetes mezőgazdasági tanfolyamot rendez.

A tanfolyamra tényleg alkalmazásban lévő oly néptanítók vétettek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamon még nem vettek részt. A fölvétel iránt az illetékes tanfelügyelő-ségnél kell jelentkezni.

— **Az Erdősi emléktábla.** Az emléktáblát, amely fekete márványkőből van csinálva és keret nélkül négy métermázsas súlyt képvisel, szombaton helyezték el a kegyesrendiek rendházának első emeleti homlokfalában. Az emléktábla, melynek leleplezése június hó 9-én lesz, felette szép alkotás s betűi nagy távolságra olvashatók. A leleplezési ünnepélyen jövő számunkban fogunk bővebben és tájékoztatóan foglalkozni.

— **A Selmecebánya vidéki r. k. népnevelők** egyesületének selmeci köre folyó évi május hó 28-án Selmecebányán a városi r. k. el. fiúiskola rajztermében rendes évi közgyűlést tartott.

— **A legjobb szájviz.** kétségkívül a világszerte ismert Greensill-féle, melyet éppen óriási népszerűségénél fogva számosan utánoznak. Már is sok értéktelen utáncolat van forgalomban, melyektől óva intjük a közönséget. A valódi Greensill-féle szájviz minden drogériában, gyógyszerárban és illatszerkereskedésben kapható.

MULATSÁGOK.

A zöldben. A selmecebányai kereskedő ifjak társulata június hó 2-án, vasárnap zártkörű nyári táncmulatságot rendez a Felsőrónán. Belépti jegyű a meghívók szolgálnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot június 9-én tartják meg.

APRÓSÁGOK.

Gondoskodás.

A városi árvaszék látva az emberek tehetetlenségét, elhatározta, hogy a gyámkodást a nagykorúakra is kiterjeszti hatáskörének kitágításával, az ügyvédek felett pedig erkölcsi ítélőszéket tart, ez irányban a jogi véleményeket Szél László dr. tisztii ügyész fogja adni.

Tekintetes Árvaszék! Nem jó lenne sommássa az egész várost gondnokság alá helyezni?

Nyilatkozat.

A városban rólam a főispánnal kapcsolatosan különféle hírek kerültek forgalomba.

Az igaz, hogy a főispánt legutóbbi itt tartózkodása alkalmával vendéglőnkben vacsora után a bor erejének nem ismerése folytán több rendbeli baleset érte, ellenben az nem felel meg a tényeknek, hogy a megfelelő helyiségeknek sürgős felszólítása ellenére való meg nem mutatása miatt engem összeszamarazott.

Annak igazolására, hogy a főispán nem is ért rá engem sürgősen felszólítani, hivatkozom városi urainkból álló kíséretére.

A reám vonatkozó híreket határozottan visszautasítom és közönséges rágalomnak nyilvánítom.

Selmecebánya, 1907. május 29.

Hirtelenfy Józsi
a Bogyá vendéglő pikolója.

Nyilttér. *)

Köszönet nyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett férjem elhunytakor részvétüket nyilvánították és a végtiszteségen megjelentek, hálás szívvel mondok köszönetet.

Özv. Kubányi Józsefné.

*) E rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, miszerint az „Athléta Klub“ alatti

vendéglőt

f. évi június hó 1-től átveszem. Amidőn a n. é. közönséget jó ételek és italok mérsékelt árak melletti kiszolgálásáról előre is biztosítanám, kérem b. pártfogásukat.

Sárkány István
vendéglős.

13. 1—1.

Papirt, írószereket, rajzeszközöket vásároljunk

Grohmann Gyula
kereskedésében
Selmecebányán.

Legkényelmesebb és legelőkelőbb
SZÁLLODA
Selmecebányán a Hungária

tulajdonosa: Schwarcz József

774

VILÁGOSSÁG!

Runge hordozható, gázt önmaguk által előállító lámpái a legjobb és legtisztább

izzófényt árasztják. A szükséges gázt minden lámpa folyékony égőanyagból önmaga juttatja az égőhöz és

fölséges világítást szolgáltat.

Lyra izzóégővel kor. 24'50
Falikar széles égővel „ 6'—
Viharégő „ 10'—

Viszonteladók kerestetnek!!

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Louis Runge, Berlin 12. O. Landbergerstrasse 9.

Raktár: Berger Ede kereskedőnél Zólyom

Selmecebánya

és

Hont vármegye

közügyeinek

őszinte és bátor

szószólója

a

Selmeci Ujság.

Szerkesztőség:

Selmecebánya, Deák Ferenc-u. 2.

Kiadóhivatal:

Nádossy Ferenc Zólyom,

hová a hirdetési díjak s vidéki

előfizetési pénzek küldendők.

Terjesszük a
          Selmecei Ujságot.

Uj találmány Tyukszemirtó.

Sztán János vasuti kocsi-rendező tyukszemirtót talált fel, mely őt magát sok évi szenvedéstől szabadította meg. Számosan tettek már próbát vele s nagyon sok barátja halás neki, amiért e szerrel kigyógyította.

A zsiradékkal naponta 2-szer kell bekenni a tyukszemet, vagy megkeményedett bőrt s azt **4 nap alatt gyökeresen** kiirtja.

Egy kis doboz ára **60 fillér.**

Megrendelhető, illetve kapható a feltalálónál:

Sztán Jánosnál Zólyom.

23

HIRDETÉSEK a Selmecei Ujságba

Hont- és Zólyommegyékből közvetlenül a „Selmecei Ujság” kiadóhivatalának Zólyomba küldendő, máshonét eredő hirdetések az „Általános Tudósító Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztálya” Budapest, Erzsébet-körut 41. címzendők.

Nádosy Ferenc Zólyom.

Motorerőre berendezett könyvnyomda.

Könyvkötészet. Nyomtatvány-raktár. Ruggyanta-bélyegzők. Lapkiadóhivatal.

TELEFON 11.

MODERN GÉPEKKEL,

 nagymennyiségű
 BETŰANYAGGAL

◦ felszerelt motorerőre berendezett ◦

KÖNYVNYOMDÁM

minden e szakmába vágó munkát
 gyorsan s pontosan szállit.

▽△▽

Vállalatom a kor színvonalán áll s a felvidék egyik elsőrangú könyv és
 műnyomó intézete.

△▽△

Munkáim izléses, pedáns kivitelére
 nagy gondot fordítok

Birtok eladás.

Ipolyvölgyén, (Hontban) vasutállomástól 20 perenyire fekvő, kb. 600 holdas birtok eladó. Bővebb értesítés kapható Gaál Ferenctől Zólyom, esetleg Szokoly Károlytól Ipolyságon, akik levélbeli megkeresésre is készséggel válaszolnak.
 808. 2-1.

A SELMECZI UJSÁG

egyes számai

Özv. Till Dénesné

Dohány és szivar tözsdéjében kaphatók.

ÓVÁS

A rég óta kitűnően bevált
 GREENSILL-féle

SZÁJVIZET

utánozzák! Amelyen e törv. védjegy nincsen, azt utasítsuk vissza.

Kapható minden gyógytárban, drogériában és jobb illatszerkereskedésben.

